

SAKU ÕLLETEHASE AKTSIASELTS

2022. A. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Põhitegevusalad	lahjade alkoholsete jookide, lauavee ja karastusjookide tootmine, hulgimüük, sisse- ja väljavedu
Majandusaasta algus	01. jaanuar 2022
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2022
Audiitor	PricewaterhouseCoopers AS
Äriregistri kood	10030278
Aadress	Tallinna mnt 2, Saku alevik, Saku vald, Harjumaa 75501
Telefon	+372 650 8400
Faks	+372 650 8401
Elektronposti aadress	saku@saku.ee
Interneti kodulehekülg	www.saku.ee

Saku Õlletehase Aktsiaseltsi tegevust juhib juhatuse esimees Rolandas Viršilas

Lisatud dokumendid Kasumi jaotamise ettepanek

2022. A. MAJANDUSAASTA ARUANNE**SISUKORD**

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
FINANTSSEISUNDI ARUANNE	6
KASUMIARUANNE	7
RAHAVOOGUDE ARUANNE	8
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1. Arvestuspõhimõtete selgitus	10
Lisa 2. Raha ja pangakontod	20
Lisa 3. Nõuded ostjate vastu	20
Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 5. Varud	21
Lisa 6. Materiaalne põhivara	22
Lisa 7. Immateriaalne põhivara	23
Lisa 8. Võlakohustused	24
Lisa 9. Mitmesugused võlad	25
Lisa 10. Maksuvõlad	25
Lisa 11. Eraldised	25
Lisa 12. Omakapital	26
Lisa 13. Tehingud ja saldod seotud osapooltega	26
Lisa 14. Müügitulu jaotus	27
Lisa 15. Ärikulud	28
Lisa 16. Finantstulud ja -kulud	28
Lisa 17. Tingimuslikud kohustused	28
Lisa 18. Finantsriskide juhtimine	29
JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE	32
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	33
JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISE KOHTA	36

TEGEVUSARUANNE

Saku Õlletehase jaoks kujunes 2022. aasta vaatamata väljakutsete rohkusele edukaks ja saavutati tugevad tulemused. Saku Õlletehase müüginahud 2022. aastal kokku olid 112,8 miljonit liitrit ning see oli aasta varasemast 11 protsenti madalam.

Saku Õlletehas toodab ja turustab lahjasid alkohoolseid ja alkoholivabasid jooke, mineraalvett, karastus- ja energiajooke. Saku Õlletehase tooteportfelli kuulub mitmeid Eestis laialdaselt tuntud joogibrände - Saku Originaal, Saku Kuld, Saku Rock, Karl Friedrich, Saku On Ice, Somersby siidrid, Sinebrychoff long drinkide sari, Garage long drinkide sari. Aga ka Vichy mineraal- ja maitseveed, Battery energiajookide sari.

Omaette oluline kategooria on alkoholivabade õlled, õllejookide ja siidrite segment, kus Saku Õlletehas pakub pea kõikidele oma põhibrändidele ka alkoholivaba alternatiivi. Eelmise aasta seisuga oli meie valikus kokku 22 nimetust alkoholivabasid jooke - õlled, siidrid, longdrinkid - ning need joogid moodustasid 7,6% kogu Saku Õlletehase koduturu portfelist. 2022. aastal müüdi koduturule alkoholivabasid jooke kokku 1,45 miljonit liitrit.

Üheks 2022. aasta märgilisemaks positiivseks arenguks oli pärast kahte koroonapandeemia tähe all kulgenud aastat uue hingamise saamine HoReCa müügikanalis, mis piirangute ajal suuresti suletud oli. Viimasest koroonalainest väljumine tuli juba märtsi keskel ja toimus väga kiiresti, selle tulemusena omakorda hoogustus ka turism Eestisse.

Kahtlemata on Saku Õlletehas ja kogu joogisektorit tervikuna kõige rohkem mõjutanud – ja seda negatiivsest aspektist – sõda Ukrainas ja sellest tingituna Venemaaga äritegevuse lõpetamine, mis nõudis paljude plaanide kiirkorras ümber tegemist. Kõige rohkem mõju avaldas klaaspudelite puudus, mis sundis muutma oma müügi- ja tootmisplaane eelolevaks hooajaks. Saku Õlletehasel oli tarnijaid, kelle tehased asuvad ka Venemaal. Kuna Saku Õlletehas – ja Carlsberg Grupp laiemalt – lõpetas kogu äritegevuse Venemaa ja Valgevenega, siis tuli hakata otsima nendele tarnijatele alternatiive mujalt maailmast. Euroopa tarnijate vähesuse ja kõrghooaja alguse tõttu kujunes uute pudelite leidmine väga keeruliseks. Mitmed tooted, mis olid algselt plaanitud lansseerida pudelis, muudeti purgitoodeteks ning mõningatel juhtudel tuli turuletulek sootuks tühistada.

Saku Õlletehase kodumaine müük (sisaldab nii jaekaubandust, HoReCa sektorit kui müüki Tallinna sadama piirkonnas) näitas 2022. aastal kolmeprotsendilist kasvu. Kodumaine õlleturg jaekaubanduses langes neli protsenti, seevastu eelpoolviidatud taastunud HoReCa müügimaht kasvas aasta varasemaga võrreldes 45 protsenti. Kodumaisel joogiturul oli Saku Õlletehas turuliider nii õlle (turuosa 40,4%) kui siidri kategoorias (49,1%).

Saku Õlletehase poolt müüdud jookide kogumaht kasvas 2022. aastal 3,3%. Ekspordimaht ulatus 2022. aastal 4,4 miljoni liitrini. Saku Õlletehase enda brändide ekspordimaht langes 59% ja ekspordikäive kahanes 48%. Nagu eelpool viidatud, siis Saku Õlletehas peatas äritegevuse – sh sellesuunalise ekspordi – Venemaaga ning see tähendas suurima ekspordituru kaotamist ning müügi mõttes kaotati ca kolm miljonit eurot käivet.

Niisamuti mõjutas kogu joogitööstust aasta lõikes üldine hinnatõus. Möödunud aastal muutsid tarnijad oma hindu igakuiselt, tuues põhjuseks läbivalt suurenenud kulud (teravili, elekter, kütus, gaas jne). Kallines ka alumiiniumi hind ning klaaspudelite ostuhind – näiteks klaaspudelite ostuhind tõusis sõltuvalt pudeli tüübist ja tootmiskohast keskmiselt üle kahe korra.

Nagu paljude teistegi ettevõtete jaoks, tõusis ka Saku Õlletehase jaoks fookusesse teema, kuidas toota võimalikult palju vajalikust gaasist ja elektrist ise. Möödunud aasta augustis rajati Saku

Õlletehase katusele Eesti suurim tööstushoone katusele rajatud päikesejaam. Päikesejaama võimsusega koos otseliiniga rajas tehase katusele energiaettevõtte Alexela. Koguvõimsusega 1,37 MW päikesepargi rohelise elektrienergia eeldatav tootlus on aastas 1,1 GWh, mis katab edaspidi õlletarbimise kõrgeperioodil ja jaama täisvõimsusel töötamisel kolmandiku tehase elektrivajadusest.

Saku Õlletehas panustab väga palju ressursse oma keskkonnamõju vähendamisse. Eelviidatud päikesepargi rajamine on Saku Õlletehase jaoks märgilise tähtsusega – see on osa ettevõtte teekonnast väiksema keskkonnajalajälje suunal. Eelmisel aastal alustas Saku Õlletehas ka energiatõhususe investeeringuprojekti elluviimisega, mida kaasrahastatakse Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaprogrammist. Projekti eesmärgiks on käärimisel eralduva süsihappegaasi kokku kogumine ja taaskasutamine, ehk kokku koguda käärimisel tekkiv süsihappegaas ja suunata see ringmajanduse põhimõtteid järgides uuesti tootmisse. Süsihappegaasi kokku kogumise ja taaskasutamise süsteem võimaldab Õlletehasel toota ca 65% vajaminevast CO₂-st. Lisaks installeeris Õlletehas aruandeperioodi järgselt 2023. aasta alguses ka vedelgaasi (LPG) lahenduse, mis võimaldab võimalike tõrgete korral tootmises täisvõimsusel tööd jätkata.

2022. aastal läbis uuenduskuuri Carlsberg Grupi kontserniülene kestlikkuse programm Together Towards ZERO ehk "Koos NULLI suunas". Täiustatud programm kannab nime Together Towards ZERO And Beyond ehk "Koos NULLI suunas ja edasi". Carlsberg Grupp ja Saku Õlletehas on seadnud eesmärgiks 2040. aastaks süsinikuneutraalsuse saavutamise kogu väärtusahelas – alates odrakasvatusest kuni polettidele jõudva õlle ja pudelite-purkide ringlussevõtuni.

Saku Õlletehas on järjepidevalt ja eesmärgistatult tegutsenud kõrvuti kestlikkuse valdkonnaga ka muude hea valitsemistava ja sotsiaalmõjude (ESG) põhimõtete rakendamisega. Oleme Eesti Vastutustundlike Ettevõtete Foorumi liige, osaleme juba alates 2013. aastast foorumi korraldatavas iga-aastases vastutustundliku ettevõtluse indeksis ning Saku Õlletehasele on alates 2021. aastast omistatud vastutustundliku ettevõtluse kuld-märgis. Saku Õlletehase 2022. aasta ESG-aruandega saab tutvuda kodulehel www.saku.ee ning kogu Carlsberg Grupi ESG-aruande, sellealaste poliitikate ning mõõdikutega saab tutvuda kodulehel www.carlsberggroup.com

Majandustegevuse ja -tulemi kommentaar

Saku Õlletehase müügitulu kasvas 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga ligikaudu 4% – 69 miljonilt eurolt 72 miljoni euroni.

2022. aasta investeeringute maht oli ca 3,2 miljonit eurot (2021. aastal investeeriti ca 3,7 miljonit eurot). Suurimaks 2022. aasta investeeringuks oli süsihappegaasi kokkukogumise süsteemi paigaldamine, maksumusega 1,2 miljonit eurot (Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaasrahastusega, Saku Õlletehase omainvesteering oli 730 tuhat eurot).

Tööjõukulud kasvasid 2022.a võrreldes eelmise perioodiga ligikaudu 5% - 10 miljonilt eurolt 10,5 miljoni euroni; aasta varem kasvasid tööjõulud ca 7%. Ettevõtte keskmine töötajate arv oli nii 2022.aastal kui ka 2021.aastal 292, olles suvehooajal tavapäraselt tähtajaliste töötajate lisandumise tõttu pisut kõrgem kui hooajavälisel ajal.

Finantsriskide maandamise põhimõtted on kirjeldatud finantsaruannete lisas 18.

Peamised finantssuhtarvud

	2022	2021
Müügitulu (tuh EUR)	72 282	69 346
Käibe muutus	4,2%	6,7%
Ärikasumi määr	9,4%	12,2%
Puhaskasum (tuh EUR)	6 563	8 101
Puhasrentaablus	9,1%	11,7%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,5	1,0
Omakapitali tootlus	6,2%	8,1%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Käibe kasv (%) = $(\text{müügitulu 2022} - \text{müügitulu 2021}) / \text{müügitulu 2021} * 100$
- Ärikasumi määr (%) = $\text{ärikasum} / \text{müügitulu} * 100$
- Puhasrentaablus (%) = $\text{puhaskasum} / \text{müügitulu} * 100$
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = $\text{käibevara} / \text{lühiajalised kohustused}$
- Omakapitali tootlus = $\text{puhaskasum} / \text{omakapital} * 100$

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE		
(tuhandetes EUR)		
	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		
Raha (lisa 2)	9 280	40 726
Nõuded ostjate vastu (lisa 3, lisa 18)	6 737	7 901
Muud nõuded ja ettemaksed (lisa 4, lisa 13, lisa 18)	3 370	2 984
Varud (lisa 5)	6 078	5 244
KÄIBEVARA KOKKU	25 464	56 855
 Põhivara		
Materiaalne põhivara (lisa 6)	22 701	23 625
Immateriaalne põhivara (lisa 7)	75 786	75 786
PÕHIVARA KOKKU	98 487	99 411
 VARAD KOKKU	123 952	156 266
 KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused (lisa 8, lisa 13, lisa 18)	253	39 602
Mitmesugused võlad (lisa 9, lisa 10, lisa 18)	15 399	14 210
Eraldised (lisa 11)	1 657	2 049
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	17 310	55 861
 Võlakohustused (lisa 8)	463	789
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	463	789
 Omakapital		
Aktsiakapital (lisa 12)	51 300	51 300
Reservkapital (lisa 12)	3 488	3 083
Jaotamata kasum	51 391	45 233
OMAKAPITAL KOKKU	106 179	99 616
 KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	123 952	156 266

Lisad lehekülgedel 10-31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KASUMIARUANNE		
(tuhandetes EUR)		
	2022	2021
Müügitulu (lisa 14)	72 282	69 346
Muud äritulud	4	0
Valmis- ja lõpetamata toodangu jääkide muutus	-170	427
Kaubad, toore, materjal, teenused (lisa 15)	-40 568	-38 989
Mitmesugused tegevuskulud (lisa 15)	-10 592	-8 224
Tööjõukulud (lisa 15)	-10 485	-10 016
Põhivara kulum (lisa 6, lisa 7)	-3 525	-3 723
Muud ärikulud (lisa 15)	-130	-393
ÄRIKASUM	6 816	8 428
Finantstulud (lisa 16)	42	20
Finantskulud (lisa 16)	-295	-347
PUHASKASUM	6 563	8 101
ARUANDEAASTA KASUM	6 563	8 101
Emaettevõtte omanike osa kasumist	6 563	8 101

Lisad lehekülgedel 10-31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAHAVOOGUDE ARUANNE		
(tuhandetes EUR)		
	2022	2021
Äritegevus		
Puhaskasum	6 563	8 101
Korrigeerimised		
<i>Finantstulud</i>	-42	-20
<i>Finantskulud</i>	295	347
<i>Põhivara kulum (lisa 6, lisa 7)</i>	3 525	3 723
<i>Kasum/kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest</i>	7	261
Varude muutus (lisa 5)	-834	-891
Nõuete muutus (lisa 3, lisa 4)	778	275
Kohustuste muutus	832	-25
Rahavoog äritegevusest	11 123	11 771
Investeermistegevus		
Põhivara soetamine (lisa 6, lisa 7)	-2 955	-3 106
Põhivara müük	2	0
Rahavoog investeermistegevusest	-2 953	- 3 106
Makstud intressid	-275	-297
Saadud laenude tagasimaksed	-39 342	-472
Rahavoog finantseermistegevusest	-39 617	-769
Rahavoog kokku	-31 447	7 896
Raha perioodi alguses (lisa 2)	40 726	32 830
Raha perioodi lõpus (lisa 2)	9 280	40 726
Raha muutus	-31 446	7 896

Lisad lehekülgedel 10-31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

<i>(tuhandetes EUR)</i>	<i>Aktia- kapital</i>	<i>Kohustuslik reserv- kapital</i>	<i>Jaotamata kasum</i>	<i>Omakapital kokku</i>
Saldo seisuga 31.12.2020	51 300	2 434	37 475	91 515
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	343	-343	0
Aruandeaasta koondkasum	0	0	8 101	8 101
Saldo seisuga 31.12.2021	51 300	3 083	45 233	99 616
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	405	-405	0
Aruandeaasta koondkasum	0	0	6 563	6 563
Saldo seisuga 31.12.2022	51 300	3 488	51 391	106 179

Lisad lehekülgedel 10-31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

2022. aastal moodustati kohustuslik reservkapital 2021. aasta puhaskasumist summas 405 tuhat EUR. 2021. aastal moodustati kohustuslik reservkapital 2020. aasta puhaskasumist summas 343 tuhat EUR.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Arvestuspõhimõtete selgitus

Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eestis registreeritud ettevõtte Saku Õlletehase AS (Saku alevik, Saku vald, Harjumaa, Eesti) kohta. Ettevõtte põhitegevusalaks on lahjade alkoholsete jookide, lauavee ja karastusjookide tootmine ja hulgimüük.

Koostamise alused

Saku Õlletehase ASi raamatupidamisaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Standardeid on rakendatud järjepidevalt.

Raamatupidamisaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud, kui on märgitud teisiti. Raamatupidamise aastaaruandes on andmed esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teistmoodi.

Raamatupidamishinnangud ja otsused

IFRSiga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine tähendab seda, et juhtkond loob vastavad eeldused, annab hinnangud ja teeb otsused, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning muudele faktidele, mis on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad kujuneda hinnangutest erinevaks.

Raamatupidamislikud hinnangud ja nende eeldused vaadatakse perioodiliselt üle ning vajadusel tehakse muudatused või täiendused. Hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse nende muutmise perioodil.

Valdkonnad, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omavad olulist mõju finantsaruannetele, on materiaalse ja immateriaalse põhivara eluea määramine (lisad 6 ja 7), firmaväärtuse ja määramatu kasuliku elueaga immateriaalsete varade kaetava väärtuse testimine (lisa 7) ning pakendi tagasiostmise kohustuse hindamine (lisa 11).

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on arvestatud juhtkonna hinnangut Eesti ja maailma majanduskeskkonna mõju kohta ettevõtte majandustulemustele ja finantsseisundile. Majanduskeskkonna edasiste muutuste mõju ettevõttele võib erineda juhtkonna poolt bilansipäeval antud hinnangust.

Rahavoogude aruande koostamise põhimõtted

Rahavoogusid äritegevusest on kajastatud kaudmeetodil. Kaudmeetodi puhul tuletatakse netorahavoog äritegevusest, võttes aluseks puhaskasumi ning korrigeerides seda mitterahaliste tulude ja kuludega ning äritegevusega seotud varade ja kohustuste saldode muutusega perioodi jooksul.

Olulised arvestuspõhimõtted

Allpool toodud olulisi arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikidele raamatupidamise aastaaruandes esitatud perioodidele. Aruandeperioodil arvestuspõhimõtteid muudetud ei ole.

Välisvaluuta

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingu päeval kehtiva valuutakursiga. Bilansis hinnatakse välisvaluutapõhised rahalised varad ja kohustused ümber eurodesse bilansipäeval kehtiva valuutakursiga. Kasutatakse Euroopa Keskpanga ametlikku valuutakurssi. Ümberhindamisest saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse kasumiaruandes finantstulude ja -kuludena.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, ostjatelt laekumata arveid, viitlaekumisi, muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid võlakohustusi.

Ettevõtte kajastab finantsvara ja -kohustust bilansis siis, kui ettevõttest saab instrumendi lepinguline osapool. Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmiskategoorias. Klassifitseerimine sõltub Ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Ettevõtte eemaldab finantskohustuse bilansist siis, kui see on kustutatud (kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Tavapärastes turutingimustes toimuvaid finantsvara oste ja müüke kajastatakse ja nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust.

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarvestatakse ja esitatakse bilansis netosummades ainult juhul, kui ettevõttel on seaduslik alus summade tasaarvestamiseks ning ettevõtte kavatseb tehingud tasaarvestada või realiseerida vara ja tasuda kohustuse samaaegselt.

Klassifitseerimine nelja finantsvarade kategooriasse sõltub finantsvarade omandamise eesmärgist. Juhtkond otsustab finantsvarade klassifitseerimise üle jooksvalt tegevuse käigus. Kõik finantsvarad on klassifitseeritud laenuks ja nõuded kategooriasse. Ettevõtte on kõik finantskohustused klassifitseerinud muude kohustuste kategooriasse.

Finantsvarad ja -kohustused võetakse algselt arvele antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse otseselt seotud tehingutasusid. Pärast esmast arvele võtmist kajastab ettevõtte laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit, miinus allahindlused. Finantskohustusi kajastatakse pärast esmast arvele võtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Laenuks ja nõuded

Laenuks ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenuks ja nõuded koosnevad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded.

Raha ja raha ekvivalentidena käsitletakse raha kassas, pangakontode ja lühiajaliste pangadeposiitide saldosisid.

Nõuded ostjate vastu ja mitmesugused muud nõuded võetakse arvele õiglases väärtuses, võttes arvesse otseseid tehingukulutusi. Pärast esmakordset arvele võtmist kajastatakse laenu ja nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit, miinus allahindlused. Iga konkreetse kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, on kantud aruandeperioodil kuludesse. Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning kantud bilansist välja.

Võlakohustused

Kohustused krediitiasutuste ees võetakse arvele soetusmaksumuses väärtuspäeval ja edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära.

Varud

Varud on bilansis kajastatud lähtudes sellest kas madalam on soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtuses. Lõpetamata toodang ja valmistoodang on hinnatud tootmisomahinnas, mis koosneb otsestest ja kaudsetest tootmiskuludest. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ning soetamisega seotud transpordikuludest ja teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Materjali, lõpetamata toodangu ja valmistoodangu kuluarvestuses kasutatakse FIFO meetodit.

Neto realiseerimismaksumus on hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud toote müügivalmidusse viimisega ning müügiga seotud kulud.

Pakendite arvestuspõhimõtted

Ettevõtte kajastab ühekordselt kasutatavaid pakendeid varudena. Tagatisrahaga koormatud korduskasutatavad klaaspudelid kajastab ettevõtte põhivarana.

Pakendi tagasiostmise kohustuse realiseerumise tõenäosuse hindamisel lähtub juhtkond oma parimast teadmistest arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustainformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara objekt kajastatakse varana siis, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt hinnata.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastava varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse osana selle varaobjekti maksumusest.

Materiaalne põhivara on edaspidi kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kulumi arvestuses kasutatakse lineaarset arvestusmeetodit. Kulum on arvestatud raamatupidamises vastavalt põhivara kasulikule elueale.

Kui materiaalse põhivara komponenti kajastatakse eraldi varaobjektina, siis selle komponendi asendamise, suuremahulise tehnilise ülevaatuse ja olulise remondiga seotud väljaminekud kapitaliseeritakse. Soetusjärgseid väljaminekuid kapitaliseeritakse ainult kui on tõenäoline, et komponendiga kaasneb ettevõttele tulevikus tekkiv majanduslik kasu ja selle kulu on usaldusväärselt mõõdetav. Soetusjärgselt väljavahetatud põhivara objekti osad kantakse maha nende jääkväärtuses. Kõik ülejäänud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Juhtkond hindab perioodiliselt põhivaragruppidele või -objektidele määratud kasulike eluigade asjakohasust. Juhul kui on toimunud muudatusi vastava vara kasutusintensiivsuses või kasutusajas, korrigeeritakse vara amortisatsioonimäära. Hinnangu muutusest tulenevad mõjud vara amortisatsioonikulule kajastatakse aruandeperioodil ja järgnevatel perioodidel. Maad ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse firmaväärtust, kaubamärke, teatud lepingulisi õigusi ja tarkvara, millel on ärile pikemaajaliselt oluline tähendus ja mis on kohaldatud ettevõtte tingimustele. Immateriaalne põhivara on kajastatud soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulieeritud kulumi võrra.

Firmaväärtus

Äriühenduse käigus tekkinud firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on äriühenduse soetusmaksumuse see osa, mis ületab ettevõtte osaluse omandatud tütarettevõtte eristatavate varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglasest netoväärtusest soetamiskuupäeval.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest arvatakse maha akumulieeritud väärtuse langused. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud alates soetamise kuupäevast ettevõtte nendele raha genereerivatele üksustele või selliste üksuste gruppidele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Kaubamärgid

Pärast arvelevõtmist kajastatakse määramata kasuliku elueaga kaubamärke soetusmaksumuses, millest arvatakse maha vara väärtuse langusest tulevad allahindlused ning määratud kasuliku elueaga kaubamärke soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulevad allahindlused.

Muud immateriaalsed varad

Muud immateriaalsed varad, mis on ettevõtte poolt soetatud ja millel on määratud kasulikud eluead, võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Pärast arvelevõtmist kajastatakse muid immateriaalseid varasid soetusmaksumuses, millest arvatakse maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulevad allahindlused.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga

Juhtkond on hinnanud hoonete, seadmete ning korduskasutatavate pakendite kasuliku eluea arvestades tootmise mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive. Hinnangutele vastavalt on hoonete ja ehitiste kasulik eluiga 10 kuni 33

aastat sõltuvalt konstruktsioonist ja kasutusotstarbest. Masinate ja seadmete kasulik eluiga on 5 kuni 15 aastat sõltuvalt nende kasutusotstarbest. Muude seadmete ja inventari eluiga on 3 kuni 5 aastat sõltuvalt kasutusotstarbest ning korduskasutatavate pakendite eluiga 5 kuni 10 aastat sõltuvalt kasulikust elueast.

Määratud kasuliku elueaga kaubamärkide ja tarneõigust amortiseeritakse 5% amortisatsiooninormiga ning tarkvara normiga 33% aastas.

Määramatu kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita. Juhatuse hinnangul on pikaajaliste kaubamärkide kasulik eluiga määramata pikkusega, sest ennustatava tuleviku jooksul ei ole ette näha antud kaubamärkide poolt raha genereerimise lõppemist. Firmaväärtuse ja määramatu kasuliku elueaga kaubamärkide väärtuse hindamine toimub kord aastas vara väärtuse testi kaudu, milles määratakse vara kaetav väärtus. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest, tuleb vara alla hinnata kaetavale väärtusele.

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte rendib lao ja kontoripindasid, masinaid ja seadmeid ning sõidukeid.

Lepingu sõlmimisel hindab ettevõtte, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Ettevõtte arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Ettevõtte muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmase mõõtmise

Rentnik kajastab kasutamisoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga. Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutamisoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamisoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud:

- a) fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
- b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Grupi osades rendilepingutes on sees muutuvad rendimaksed;
- c) ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta realiseerib õigust, ja
- d) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Rendileping võib sisaldada rendikomponenti ning ühte või mitut täiendavat rendiga mitteseotud komponenti.

Praktilise abinõuna on ettevõtte otsustanud mitte eraldada rendiga mitteseotud komponente rendikomponentidest ning arvestada selle asemel kõiki rendikomponente ja kaasnevaid rendiga mitteseotud komponente ühtse rendikomponendina vastavalt alusvara liigile.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi.

Ettevõtte on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on nt IT-seadmete rendilepingud.

Varade väärtuse vähenemine

Finantsvara

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglates väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse metoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Mittefinantsvara

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata mittefinantsvarade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Firmaväärtuse, määramata kasuliku elueaga või veel kasutusse võtmata immateriaalsete varade puhul hinnatakse kaetavat väärtust igal bilansipäeval.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglase väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb neist on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevase rahavooge maksueelse diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest saadavatest rahavoogudest. Vara väärtuse langus kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha genereeriva üksuse bilansiline väärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tekkinud kahjum jaotatakse selliselt, et esiteks vähendatakse üksusele (üksuste rühmale) jaotatud firmaväärtuse bilansilist maksumust ning seejärel hinnatakse proportsionaalselt alla kõik kõnealusesse

üksusesse (üksuste rühma) kuuluvad varad. Vara väärtuse langusest tekkinud kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Kui väärtuse testi tulemusel selgub, et vara kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse bilansilist jääkmaksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Õiglaste väärtuse määramine

Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustust teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Parimaks indikaatoriks vara õiglaste väärtusest on tema turuväärtus. Aktiivse turu puudumisel võib õiglast väärtust hinnata mõnel muul meetodil, näiteks lähtudes hiljuti aset leidnud ostu-müügi tehingutest sama või sarnaste varade puhul (korregeerides vajadusel väärtust erinevuste suhtes) või kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit (s.o. diskonteerides finantsinstrumendist genereeritavaid tulevikurahavooge). Diskonteeritud rahavoogude meetodi kasutamisel tuleb diskontomäärana kasutada sarnaste instrumentide tulususemäärasid.

Kohustused krediitiasutuste ees

Kohustused krediitiasutuste ees võetakse arvele soetusmaksumuses väärtuspäeval ja edaspidi kajastatakse neid korregeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära.

Võlad tarnijatele ja mitmesugused võlad

Võlad tarnijatele ja mitmesugused muud võlad kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuses. Kohustuste summad, mille tasumise tähtaeg saabub hiljem kui 12 kuu pärast, on kajastatud pikaajalise kohustusena.

Töövõtjate lühiajalised hüvitised

Töövõtjate lühiajaliste hüvitistena on käsitletud palgad ja sotsiaalkindlustumaksud, tasuline korraline puhkus, lisatasud (kui makstakse 12 kuu jooksul arvestusperioodi lõpust). Töövõtjate lühiajalised hüvitised kajastatakse diskonteerimata summas viitvõlana. Ettevõtte kajastab preemiate maksmisega seotud eeldatavaid kulusid siis, kui ettevõttel on minevikus toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv juriidiline või faktiline kohustus teha selliseid makseid ning kohustust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Ettevõtte tulumaks

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud hõlmavad tasumisele kuuluvat ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise vara või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise vara või kohustusena.

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korregeerimistelt. Kehtiv maksumäär oli aastatel 2022 ja 2021 20%, tasumisele kuuluv maksusumma moodustas aastatel 2022 ja 2021 20/80 netoväljamaksest.

Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning -kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis tekiks, kui kogu vaba omakapital makstaks välja dividendidena, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisas 17.

Eraldised

Eraldised kajastatakse bilansis, kui ettevõttel on varasemate sündmuste tagajärjel tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille täitmine nõuab tulevikus tõenäoliselt ressurssidest loobumist; kui eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Ettevõtte kajastab eraldisena kohustust pakendi tagasiostmisega seotud väljaminekute katteks. Ettevõttel on seadusest tulenev kohustus turult tagasi koguda tagatisrahaga koormatud korduskasutatavad ja ühekordselt kasutatavad pakendid. Tagatisrahaga koormamata korduskasutatavad pakendid ostab ettevõtte tagasi tulenevalt ostjatega sõlmitud kokkulepetest. Pakendite tagasiostmiseks moodustatakse eraldis vastavalt kehtivale pakendi tagatisraha maksumusele või tagasiostu hinnale.

Tulude arvestus

Müügitulu on tulu, mis tekib Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud kliendile, klient saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada kliendi poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud kliendile ning klient on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on Ettevõttel objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud.

Tagasiulatuva mahupõhise allahindlusega müükide osas kajastatakse müügitulu lepingus kokkulepitud tehinguhinnas, miinus hinnangulised mahupõhised allahindlused. Mahupõhiste allahindluste summa hindamisel lähtutakse varasemast kogemusest, kasutades eeldatava väärtuse meetodit, ja müügitulu kajastatakse ainult ulatuses, mille osas on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata. Maksmisele kuuluvate oodatavate mahupõhiste allahindluste osas kajastatakse tagasimaksmise kohustus kõikide perioodi jooksul toimunud müükide osas.

Ettevõttel puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise perioodil. Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Korduskasutatava tagatisrahaga koormamata pakendi puhul on

kajastatud pakendite ostu ja müügi vahena teenitud kasum või kahjum vastavalt muude ärituludena või muude ärikuludena.

Saadud renditulu kajastatakse kasumiaruandes rendiperioodi vältel lineaarselt. Antud rendisoodustusi käsitletakse renditulu koostisosana.

Seotud osapooled

Saku Õlletehase ASi aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- Carlsberg gruppi kuuluvad ettevõtted;
- juhatuse ja nõukogu liikmed;
- osakondade juhatajad, kellel on oluline mõju ettevõtte otsustusprotsessis;
- eespool loetletud isikute lähisugulased;
- ettevõtted, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed või nende lähisugulased või osakondade juhatajad.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva ja aruande koostamise kuupäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist oli olulise või mitteolulise sündmusega.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Muutused olulistes arvestuspõhimõtetes

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati ettevõtte 31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta aruandes. Uutel või muudetud standarditel ja tõlgendustel, mis rakendusid 1.jaanuarist 2022.a ei ole olulist mõju ettevõtte finantsaruandele.

„Tulu enne otstarbekohast kasutamist, kahjulikud lepingud - lepingu täitmise kulud, viide kontseptuaalsele raamistikule” - IAS 16, IAS 37 ja IFRS 3 piiratud ulatusega muudatused ning parandused IFRS-ides 2018-2021 - IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 ja IAS 41 muudatused

- IAS 16 muudatus keelab ettevõttel põhivara soetusmaksumusest maha arvata põhivara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimise aja jooksul toodetud toodangu müügist saadud tulu. Sellise toodangu müügist saadud tulu koos tootmiskuludega kajastatakse nüüd kasumiaruandes. Ettevõtte hakkab kasutama IAS 2 standardit sellise toodangu kulude mõõtmiseks. Kulud ei sisalda testitava vara amortisatsiooni kuna ta ei ole valmis otstarbekohaseks kasutamiseks. IAS 16 muudatus selgitab samuti, et ettevõtte peab 'testima vara korralikku töökorda' kui ta hindab vara tehnilist ja füüsilist taset. Vara finantstulemused ei ole sellisel hindamisel asjakohased. Seega võib vara olla viidud juhtkonna poolt ette nähtud tööseisundisse ning selle suhtes võib kohaldada kulumit enne, kui ta saavutab juhtkonna poolt eeldatavat põhitegevuse tulemust.
- IAS 37 muudatus selgitab mõistet 'lepingu täitmise kulud'. Muudatus selgitab, et lepingu täitmise otsesed kulud sisaldavad lepingu täitmise lisakulusid ning muude kulude jaotamise, mis on otseselt seotud selle täimisega. Muudatus selgitab samuti, et enne kahjumlikust lepingust tuleneva eraldise moodustamist, peab ettevõtte kajastama väärtuse langusest tulenevat kahjumit, mis on tekkinud lepingu täitmiseks kasutatud varade, mitte selle lepinguga seotud varade puhul.
- IFRS 3 muudatused viitavad 2018. aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule, et määrata kindlaks, mis on äriühenduse mõistes vara ja kohustus. Enne muudatust viitas IFRS 3 2001.aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Lisaks, IFRS 3 standardis on lisatud uus erand kohustuste ja tingimuslike

kohustuste osas. Erand täpsustab, et mõnede kohustuste ja tingimuslike kohustuste liikide kajastamisel peab ettevõtte IFRS 3 standardi kohaselt viitama hoopis IAS 37 või IFRIC 21 standardile, mitte 2018. aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Ilma uue erandita, kajastaks ettevõtte mõned kohustused äriühenduses, mida ta ei kajastaks vastavalt IAS 37 standardile. Seega, oleks pidanud ettevõtte kohe pärast ühinemist lõpetama kohustuse kajastamise ning kajastama kasumit, mis ei tekita majanduslikku kasu. Samuti selgitati, et omandaja ei pea kajastama tingimuslike varasid omandamise kuupäeva seisuga nagu on määratletud IAS 37-s.

- IFRS 9 muudatus käsitleb, millised tasud tuleb arvesse võtta finantskohustuste kajastamise lõpetamise hindamisel, kasutades 10% testi. Kulud või tasud võivad olla makstud kas kolmandatele osapooltele või laenuandjale. Muudatuste kohaselt, kolmandatele osapooltele makstud kulusid või tasusid ei arvestata 10% testi.
- IFRS 16-ga kaasnev illustreeriv näide 13 on muudetud, et eemaldada rendileandja renditud vara täiustamisega seotud maksete kirjeldus. Muudatuse põhjuseks on kõrvaldada kõik võimalikud segadused rendi stiimulite käsitlemisel.

Kehtima hakkavad standardimuudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 01.01.2023 või hilisematel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

„Arvestuspõhimõtete avalikustamine” - IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused *(rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt)*

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendit nr 2 “Olulisuse otsuste tegemine”, et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel. Oluline mõju finantsaruandele puudub.

„Arvestushinnangute mõiste” - IAS 8 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt)

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtted peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest. Oluline mõju finantsaruandele puudub.

„Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine” - IAS 1 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt)

Need muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheteistkümne kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või

pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimisnõudeid, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptsioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumentideks liitfinantsinstrumenti eraldi komponendina. Oluline mõju finantsaruandele puudub.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõtte finantsaruandele.

Lisa 2. Raha ja pangakontod

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Arvelduskonto (lisa 18)	9 280	40 726
Raha kokku	9 280	40 726

Lisa 3. Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu (lisa 18)	6 737	7 901

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Ebatõenäoliste nõuete reserv 01.01	128	136
Reservi moodustamine	37	1
Lootusetute nõuete maha kandmine	-4	-9
Ebatõenäoliste nõuete reserv 31.12.	161	128

Varem ebatõenäoliseks kantud nõuetest laekus 2022. aastal, nagu ka 2021.aastal 1 tuhat EUR. Nõuete maha kandmisega seotud kulu kajastub kasumiaruande kirjel „Mitmesugused tegevuskulud“ (lisa 15). Krediidiriski juhtimist on kirjeldatud lisa 18.

Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Muud nõuded		
Nõuded teiste grupi ettevõtete vastu (lisa 13)	3 236	2 855
Muud lühiajalised nõuded	42	43
Muud nõuded kokku (lisa 18)	3 278	2 898
Ettemaksed		
Tulevaste perioodide kulud	92	85
Ettemaksed kokku	92	85

Lisa 5. Varud

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	2 964	2 221
Lõpetamata toodang	406	542
Valmistoodang	1 913	1 947
Müügiks ostetud kaubad	795	534
Varud kokku	6 078	5 244

Varude mahakandmine

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Tooraine ja materjal	81	63
Valmistoodang	95	104
Varude mahakandmine kokku	176	167

Varude mahakandmine on kajastatud kasumiaruande ärikuludes kirjel „Kaubad, toore, materjal, teenused“ (lisa 15). Varude mahakandmine ja allahindlus tuleneb toodete purunemisest, aegumisest või kasutuskõlbmatuks muutumisest.

Lisa 6. Materiaalne põhivara

(tuhandetes EUR)							
	Maa	Hooned ja ehitised	Masinad ja Seadmed	Muud masinad ja seadmed	Kordus- kasutatav pakend	Ettemaks ja lõpeta- mata investee- ringud	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2020	558	7 088	14 254	1 090	869	327	24 185
Soetusmaksumus 31.12.2020	558	16 651	28 294	2 456	3 066	327	51 351
Akumuleerunud kulum 31.12.2020	0	-9 563	-14 040	-1 366	-2 197	0	-27 166
Soetamine 2021	0	0	0	1 089	215	2 399	3 703
Reklassifitseerimine	0	504	1 227	0	-19	-2 069	-359
Reklassifitseerimine soetusmaksumuses	0	284	-200	1 642	0	-1 727	0
Reklassifitseerimine kulum	0	0	386	-386	0	0	0
Reklassifitseerimine varudesse	0	0	0	0	-72	0	-72
Müük, mahakandmine (jääkväärtuses)	0	0	-142	0	-10	0	-152
2021. aasta kulum	0	-787	-1 585	-1 017	-329	0	-3 718
Jääkväärtus 31.12.2021	558	6 584	12 609	2 208	667	999	23 625
Soetusmaksumus 31.12.2021	558	16 792	27 383	3 455	2 959	999	52 147
Akumuleerunud kulum 31.12.2021	0	-10 208	-14 774	-1 248	-2 292	0	-28 521
Soetamine 2022	0	0	0	975	0	2 184	3 159
Reklassifitseerimine	0	492	3 060	37	0	-3 589	0
Reklassifitseerimine teistele bilansi ridadele	0	0	-474	0	-21	471	-24
Müük, mahakandmine (jääkväärtuses)	0	0	0	-534	-7	0	-541
2022. aasta kulum	0	-804	-1 694	-816	-205	0	-3 519
Jääkväärtus 31.12.2022	558	6 273	13 501	1 870	434	67	22 701
Soetusmaksumus 31.12.2022	558	17 280	29 932	3 431	2 605	67	53 873
Akumuleerunud kulum 31.12.2022	0	-11 008	-16 431	-1 562	-2 171	0	-31 172

Müügitegevust toetavat põhivara seisuga 31.12.2022 on jääkmaksumuses 1 508 tuhat EUR, 31.12.2021 oli vastav summa jääkmaksumuses 1 348 tuhat EUR. Müügitegevust toetavaks põhivaraks on vaadiõlle müügiseadmed, õllemööbel, külmikud, telgid, varjud.

2022. aasta lõpus oli täielikult amortiseerunud, kuid endiselt kasutusel oleva materiaalse põhivara soetusmaksumus 13 775 tuhat EUR, 2021. aastal 10 659 tuhat EUR.

2022. aastal kanti maha materiaalsed põhivara soetusmaksumuses 725 tuhat EUR (2021. aastal 2 164 tuhat EUR), jääkväärtuses 28 tuhat EUR (2021. aastal 261 tuhat EUR). 2022. aastal müüdi põhivara summas 1,5 tuhat EUR, 2021. aastal põhivara müüki ei toimunud.

Lisa 7. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes EUR)		Kaubamärgid määramata kasuliku elueaga	Muud kaubamärgid	Muu	Kokku
Firmaväärtus					
Jääkväärtus 31.12.2020	56 830	18 942	0	19	75 791
Soetusmaksumus 31.12.2021	56 830	18 942	3 302	227	79 301
Akumuleerunud kulum ja põhivara väärtuse langus 31.12.2021	0	0	-3 302	-208	-3 510
2021. aasta kulum	0	0	0	-5	-5
Jääkväärtus 31.12.2021	56 830	18 942	0	14	75 786
Soetusmaksumus 31.12.2021	56 830	18 942	3 302	227	79 301
Akumuleerunud kulum ja põhivara väärtuse langus 31.12.2021	0	0	-3 302	-213	-3 515
Reklassifitseerimine	0	0	0	3	3
2022. aasta kulum	0	0	0	-6	-6
Jääkväärtus 31.12.2022	56 830	18 942	0	14	75 786
Soetusmaksumus 31.12.2022	56 830	18 942	3 302	221	79 295
Akumuleerunud kulum ja põhivara väärtuse langus 31.12.2022	0	0	-3 302	-208	-3 510

Immateriaalne põhivara koosneb firmaväärtusest, Saku kaubamärkide väärtusest ning tarkvarast, millel on äriolekul pikemaajaliselt oluline tähendus ning mis on kohandatud spetsiaalselt ettevõtte vajadustele vastavaks. Immateriaalse põhivara amortisatsioon on kajastatud koondkasumiaruandes „Põhivara kulumi” real.

Ettevõtte testib kord aastas firmaväärtuse ja määramata kasuliku elueaga kaubamärkide väärtust. Muude immateriaalsete varade ning materiaalse põhivara väärtust testitakse siis, kui on märke, mis võivad viidata allahindluse vajadusele. Testimine viiakse läbi tuginedes lühi- ja pikaajalistele eelarvetele.

Firmaväärtus ja määramata kasuliku elueaga kaubamärgid on tekkinud Saku Õlletehase AS-i aktsiate soetamisest Carlsberg gruppi kuuluva ettevõtte poolt ning hilisemast ettevõtete ühendamisest 2008. aastal.

Firmaväärtuse väärtust testiti koos raha genereeriva üksusega, millele see oli jaotatud. Raha genereerivaks üksuseks loeti terve ettevõtte. Kaetava väärtuse leidmiseks hinnati vara kasutusväärtust, kasutades selleks järgmise kolme aasta üksikasjalisi rahavoo prognoose. Terminaalaasta rahavoo leidmisel arvestati tööstusharu oodatavat pikaajalist kasvumäära. Diskontomäär leidmisel arvestati asjaolu, et tulevaste perioodide rahavoogude prognoosimisel kasutati stsenaariumianalüüsi. Neid riske, mida stsenaariumianalüüsis arvesse võeti, diskontomäär leidmisel arvesse ei võetud (samu riske ei võetud arvesse topelt).

Määramata kasuliku elueaga kaubamärkide puhul testiti iga kaubamärgi väärtust eraldi. Test viidi läbi litsentsitasu meetodil ning selle aluseks oli konkreetse kaubamärgi järgmise 20 aasta eeldatav litsentsitulust tekkiv rahavoog ning järgnevate aastate litsentsitulust tekkiva rahavoo projektsioonid. Põhilisteks eeldusteks olid müügitulu, litsentsitasu määr, eeldatav kasulik eluiga ja kasvumäär. Diskontomäär leidmiseks liideti riskivabale intressimäärale konkreetse kaubamärgiga seonduv riskipremia. Kaubamärgi väärtuse testimisel võrreldakse selle kaetavat väärtust, milleks on antud kaubamärgi eeldatava tulevase vaba rahavoo diskonteeritud väärtus, kaubamärgi raamatupidamisliku jääkväärtusega. See on vastavuses meetodiga, mida kasutatakse kaubamärgi soetuskuupäeva õiglase väärtuse leidmiseks.

Kasutusväärtuse leidmisel kasutatud eeldused:

	2022	2021
<i>Firmaväärtus</i>		
Prognoosiperiood	3 aastat	3 aastat
Diskontomäär	5,41%	2,67%
Pikaajaline kasvumäär	2,4%	0,0%
<i>Kaubamärgid</i>		
Prognoosiperiood	3 aastat	3 aastat
Diskontomäär	7,03%	4,35%
Pikaajaline kasvumäär	2,4%	2,1%

Läbiviidud väärtuse testide tulemusena firmaväärtuse ja määramata kasuliku elueaga kaubamärkide allahindluse vajadust ei tuvastatud. Diskontomäär muutmisel 1 protsendipunkti võrra ei teki vajadust allahindluseks.

Lisa 8. Võlakohustused

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised laenud (lisa 13, lisa 18)	253	39 602
Pikaajalised laenud (lisa 18)	463	789
Võlakohustused kokku	716	40 391

2022.aastal maksis ettevõtte tagasi Carlsberg Breweries ASilt saadud laenu (laenujääk 31.12.2021 oli 39 096 tuh EUR), mille intressimäär oli seotud intressiperioodi EURIBORiga + 0,75%.

Muud lühi- ja pikaajalised laenukohustused tulenevad sõidukite ning laopindade rendilepingutest.

Lisa 9. Mitmesugused võlad

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele	4 978	5 762
Võlad töövõtjatele	1 443	1 485
Võlad grupi ettevõtetele (lisa 13, lisa 18)	5 804	3 669
Maksuvõlad (lisa 10)	2 367	2 221
Muud viitvõlad	807	1 073
Mitmesugused võlad kokku	15 399	14 210

Muude viitvõlgadena kajastatakse lepingu või mõne muu alusdokumendi alusel tekkepõhiselt arvestatud kohustused, mis tasutakse järgmisel perioodil.

Lisa 10. Maksuvõlad

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Alkoholiaktsiis	1 720	1 740
Käibemaks	171	34
Sotsiaalmaks	237	220
Tulumaks erisoodustustelt, ettevõtlusega mitteseotud kuludelt, vastuvõtukuludelt	7	8
Üksikisiku tulumaks	194	182
Pensionikindlustus	13	13
Töötuskindlustusmaks	25	24
Maksuvõlad kokku (lisa 9)	2 367	2 221

Lisa 11. Eraldised

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Korduskasutatava tagatisrahaga koormatud pakendi tagasivõtmise eraldis	1 032	1 248
Korduskasutatava tagatisrahaga koormamata pakendi tagasiostmise eraldis	-19	40
Pakendite tagasiostu eraldis kokku	1 013	1 288
Muud eraldised	28	66
Müügiboonuste eraldis	617	694
Mitmesugused eraldised kokku	1 657	2 049

Pakendi tagasiostmise eraldis on arvestatud seisuga 31.12.2022 turul ringleva pakendi tagasiostmisega seotud väljaminekute katteks pakendi tagatisraha või tagasiostmise maksumuses. Korduskasutatava tagatisrahaga koormatud pakendi tagasivõtmise eraldis sisaldab 31.12.2022 tagastamata korduskasutusega klaaspudelite tagastamise teenustasu 32 tuhat EUR, 31.12.2021 vastavalt 25 tuhat EUR. Pakendi tagasiostu eraldis on lühiajaline, sest pakendi hinnanguline tagastusperiood ei ole pikem kui üks aasta.

Müügiboonuste eraldis on müügilepingute alusel klientidele müügilt, sõltuvalt ostetavast kogusest, antava täiendava allahindluse katteks moodustatud eraldis. Muud eraldised on moodustatud muude kohustuste katteks. Muude eraldiste ja klientidele müügiboonuste maksmiseks vastavalt lepingulistele kohustustele moodustatud eraldise oodatav realiseerumise aeg on lühem kui aasta.

Lühiajalised eraldised

(tuhandetes EUR)	Muud eraldised	Müügi-boonuste eraldis	Pakendi tagasiostu eraldis	Kokku
01.01.2022	66	694	1 288	2 048
Moodustatud	0	3 810	16 957	20 767
Kasutatud, kustutatud	-38	-3 887	-17 233	-21 158
31.12.2022	28	616	1 013	1 657

Lisa 12. Omakapital

31.12.2022 seisuga oli Saku Õlletehase ASi aktsiakapital 51 300 tuhat EUR, mis koosnes 85,5 mln lihtaktsiast nimiväärtusega 0,60 EUR, mille eest on täielikult tasutud. Lihtaktsia annab omanikule õiguse saada dividende ja ühe hääle üldkoosolekul. Saku Õlletehase AS ainuaktsionär on Carlsberg Breweries A/S kontserni kuuluv Carlsberg Invest A/S. Carlsberg Invest A/S emaettevõtteks on Carlsberg Breweries A/S.

	31.12.2022	31.12.2021
Aktsiakapital (tuhandetes EUR)	51 300	51 300
Aktsiate arv (tk)	85 500 000	85 500 000
Aktsia nimiväärtus (EUR)	0,60	0,60

Omakapitalis kajastatud reserv on Äriseadustiku kohaselt moodustatud kohustuslik reservkapital, mida on võimalik kasutada aktsionäride üldkoosoleku otsusel kahjumi katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks fondi emissiooniga. Minimaalseks reservkapitali summaks on 1/10 aktsiakapitalist. 31.12.2022 seisuga oli kohustuslik reservkapital 3 488 tuhat EUR, 31.12.2021 seisuga 3 083 tuhat EUR.

Lisa 13. Tehingud ja saldod seotud osapooltega

Tehingud seotud osapooltega on toimunud Carlsberg Breweries A/S kontserni kuuluvate ettevõtetega. Saku Õlletehase AS emaettevõtteks on Carlsberg Invest A/S. Kontserni emaettevõte on Carlsberg A/S.

Saku Õlletehase AS tehingud ja saldod Carlsberg Breweries A/S kontserni kuuluvate ettevõtetega

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Kaubad ja teenused		
Müük	23 350	24 285
Ost	39 992	37 919

Nõuded (lisa 4, lisa 18)	3 236	2 855
Kohustused (lisa 9)	5 804	3 669
Lühiajaline võlakohustus (lisa 8, lisa 18)	0	39 096

Saku Õlletehase ASi müügikäibe moodustab valmistoodangu, pakendite, materjalide ja juhtimisteenuste müük; ostukäibe moodustavad kauba, pakendite ning juhtimis- ja konsultatsiooniteenuste ostud. Valmistoodangu ostu- ja müügitehingud seotud osapooltega on teostatud kontserni siirdehindades.

Nõuded seotud osapoolte vastu sisaldavad 31.12.2022 seisuga nõudeid müüdud kaupade eest summas 2 913 tuh EUR (seisuga 31.12.2021 summas 2 649 tuh EUR). Emaettevõttega Carlsberg Invest A/S 2022. aastal ja 2021. aastal tehinguid ei ole toimunud, emaettevõtte ja Saku Õlletehase AS omavahelised nõuded ja kohustused puuduvad.

Carlsberg Breweries A/S kontserni kuuluvatelt ettevõtetelt 2022. aastal põhivara ei soetatud, varusid osteti 36 824 tuhande EUR eest ja teenuseid 2 946 tuhande EUR eest. 2021. aastal soetati põhivara 190 tuhande EUR eest ja varusid 35 160 tuhande EUR eest, teenuseid osteti 2 462 tuhande EUR eest.

Tegevjuhtkonna liikmetele arvestatud tasud moodustasid 2022. aastal 160 tuhat EUR, 2021 aastal 124 tuhat EUR. Saku Õlletehase AS loeb tegevjuhtkonna liikmeteks juhatuse liikmeid. Juhatuse liikmete ennetähtaegsel lepingu lõppemisel on lahkumishüvitised piiratud kuni 6-kuulise kuupalga summaga.

Lisa 14. Müügitulu jaotus

(tuhandetes EUR)	2022	2021
TOODETE, TEENUSTE LÕIKES		
Õlu	45 470	46 405
Siider	8 762	7 826
Long Drink	4 931	3 526
Alkoholivabad joogid, mineraalveed ja muud veed	11 692	10 189
Muud kaubad	1 428	1 400
Kokku	72 282	69 346
TURGUDE LÕIKES		
Eesti Vabariik	45 776	42 045
Läti Vabariik	12 740	8 763
Leedu Vabariik	3 627	3 090
Muud välisriigid	10 139	15 448
Kokku	72 282	69 346

Lisa 15. Ärikulud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Tooraine	10 105	9 661
Abimaterjalid	18 103	17 748
Importjoogid	9 766	8 745
Muud	2 764	2 408
Kaubad, toore, materjal, teenused kokku	40 738	38 562
Müügi- ja turunduskulud	3 052	2 682
Transpordi ja veovahendite kulud	2 454	2 073
Vesi ja kanalisatsioon	486	594
Hoonete ja seadmete remont	1 247	1 214
Muud saadud teenused	3 352	1 662
Mitmesugused tegevuskulud kokku	10 592	8 224
Tööjõukulud	7 821	7 479
Sotsiaalmaks	2 609	2 485
Töötuskindlustusmaks	55	53
Tööjõukulud kokku	10 485	10 016
Keskmine töötajate arv	292	292
Kahjum põhivara mahakandmistest	7	261
Muud ärikulud	109	38
Intressid ja viivised	14	94
Muud ärikulud kokku	130	393

Lisa 16. Finantstulud ja -kulud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Intressitulu	40	0
Valuutakursi muutus	2	20
Finantstulud kokku	42	20
Intressikulu	-293	-328
Valuutakursi muutus	-2	-19
Finantskulud kokku	-295	-347
Finantstulud- ja kulud kokku	-253	-328

Lisa 17. Tingimuslikud kohustused**Tulumaksukohustus**

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 moodustas 51 391 tuhat EUR, seisuga 31.12.2021 oli jaotamata kasum 45 233 tuhat EUR. 31.12.2022 on maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena 10 278 tuhat EUR, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 41 113 tuhat EUR. 31.12.2021 oli maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, 9 047 tuhat EUR, seega

netodividendidena oleks võimalik välja maksta 36 186 tuhat EUR. Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2022. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit seisuga 31.12.2022.

Alkoholiaktsiisi kohustus

Alkoholiaktsiisi kohustus on tagatud Maksu- ja Tolliameti ees tulenevalt seadusandlusest pangagarantiiga summas 365 tuhat EUR kehtivusega 22.09.2022 – 21.09.2023.

Lisa 18. Finantsriskide juhtimine

Finantsinstrumendid kategooriate lõikes

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Laenud ja nõuded		
Raha ja pangakontod (lisa 2)	9 280	40 726
Nõuded ostjate vastu (lisa 3)	6 737	7 901
Mitmesugused nõuded (lisa 4)	3 278	2 898
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Võlakohustused (lisa 8, lisa 14)	716	40 391
Võlad tarnijatele (lisa 9)	4 978	5 762
Muud võlad (lisa 9)	6 611	4 742

Kapitali juhtimine

Ettevõtte kapitalijuhtimise põhimõtted aruandeperioodil ei muutunud. Ettevõtte eesmärk on tugeva kapitalibaasi hoidmine, et säilitada usaldusväarsus investori, võlausaldajate ja turu silmis ning tagada ettevõtte jätkusuutlik areng. Ettevõtte käsitleb kapitalina omakapitali ja saadud laene. Juhatus jälgib omakapitali tootlikkust valemi abil, kus puhaskasum on jagatud omakapitaliga. 2022.a näitaja oli 6,2%, 2021.a. näitaja 8,1%.

Finantsriskid

Krediidirisk, likviidsusrisk ning tururiskid (intressirisk ja valuutarisk) on seotud ettevõtte tavapärase äritegevusega.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendub kahjuna, mida ettevõtte võib kanda ja mida põhjustab tehingu vastaspool, kui ta jätab oma lepingulised finantskohustused täitmata. Krediidiriskile on avatud raha ja raha ekvivalendid, rahaturufondi osakud, nõuded ostjatele, muud lühiajalised nõuded ja antud laenud.

Ettevõttel on toimiv krediidipoliitika ning krediidiriski maandamisega tegeletakse pidevalt. Klientide maksevõimet kontrollitakse süstemaatiliselt, kõikidele klientidele on kehtestatud nii krediidilimiidid kui ka maksetähtajad. Ettevõttel ei ole ühtegi olulist kliendigruppi, mille puhul krediidiriskikontsentratsioon oleks tavapärasest kõrgem.

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad viimase 12 kuu kuni 31. detsember 2022 või vastavalt kuni 1. jaanuar 2022 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks

Nõuded ostjatele aegumisanalüüs (Lisa 3):

(tuhandetes EUR)	Nõuded ostjatele 31.12.2022	Nõuded ostjatele 31.12.2021
Maksetähtaeg saabumata	6 517	7 746
Tähtaeg ületatud kuni 30 päeva	278	168
Tähtaeg ületatud kuni 90 päeva	46	65
Tähtaeg ületatud üle 90 päeva	57	50
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reserv	-161	-128
Kokku (lisa 3)	6 737	7 901

Ebatõenäoliseks kanti 2022. aastal 67 tuhande EUR eest nõudeid ostjatele, mis olid tähtaja ületanud üle 90 päeva. 31.12.2022 nõuded ostjatele (mitteseotud osapooltele) on 2023. aasta esimese nelja kuu jooksul laekumata 46 tuhat EUR.

Muud nõuded (lisa 4):

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded teiste grupi ettevõtete vastu (lisa 13)	3 236	2 855
Muud lühiajalised nõuded	42	43
Kokku	3 278	2 898

Lühiajalised finantsinvesteeringud on lubatud investeerida likviidsetesse, kõrge investeerimisreitinguga kohalikesse ja välismaistesse rahaturuinstrumentidesse. Pikaajalisi finantsinvesteeringuid teostatakse juhul, kui see on vajalik põhitegevuse edendamiseks, konkreetse juhtumi puhul lähtuvalt valitsevatest tingimustest.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediitkahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2022 ja 31. detsembri 2022 seisuga

Tururisk**Intressirisk**

Ettevõtte toetub reeglina oma tegevuse finantseerimisel omakapitalile ning grupiettevõtetest saadud laenudele. Äritegevuse hooajalisusest tingituna kasutatakse aeg-ajalt muid lühiajalisi võõrkapitali instrumente nagu arvelduskrediiti (krediidilimiit 3 miljonit eurot), lühiajalist laenu jms. Intressimäärad võivad olla nii fikseeritud kui ujuvad.

Lühiajaline laenukohustus kontserniettevõttele 31.12.2021 seisuga oli 39 096 tuhat EUR (lisa 8). Laenu intressimäär oli seotud intressiperioodi EURIBORiga +0,75%. 1 protsendipunktilise laenuintressi tõusuga suureneksid intressikulud aastas 328 tuhat EUR (lisa 16). Laen maksti täies ulatuses tagasi 2022.aastal ning saldo seisuga 31.12.2022 on 0 EUR. Lühiajalised laenukohustused summas 253 tuhat eurot ning pikaajalised võlakohustused summas 463 tuhat eurot tulenevad lao- ja kontoripindade ning sõidukite rendilepingutest. Ettevõtte kasutab rendilepingutest tulenevate kohustuste kajastamisel alternatiivset laenuintressimäära 2,48%.

Valuutarisk

Kuivõrd peaaegu kõik ettevõtte ostu- ja müügitehingud toimuvad EUR-des, siis ei ole sellega kaasnev valuutarisk kuigi suur. Lühiajaline laenukohustus Carlsberg Breweries A/S-le seisuga 31.12.2021 oli 39 096 tuhat EUR, 31.12.2022 on laenukohustuse saldo 0 EUR.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk tähendab seda, et ettevõttel ei pruugi olla likviidseid vahendeid oma finantskohustuste õigeaegseks täitmiseks. Ettevõtte eesmärk on hoida ettevõtte

finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisi juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist.

Bilansipäeva seisuga kehtivate lepingute põhjal tehtavad maksed võetud finantskohustuste täitmiseks:

2022

(tuhandetes EUR) Finantskohustus	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-5 aastat
Võlakohustused (lisa 8, lisa 13)	716	716	253	463
Võlad tarnijatele	4 978	4 978	4 978	0
Muud finantskohustused (lisa 9, lisa 13)	6 611	6 611	6 611	0
Kokku	12 305	12 305	11 842	463

2021

(tuhandetes EUR) Finantskohustus	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-5 aastat
Võlakohustused (lisa 8, lisa 13)	40 391	40 391	39 602	789
Võlad tarnijatele	5 762	5 762	5 762	0
Muud finantskohustused (lisa 9, lisa 13)	4 742	4 742	4 742	0
Kokku	50 895	50 895	50 106	789

31.12.2022 on lühiajaliste kohustuste kattekordaja 1,5. 31.12.2021 oli lühiajaliste kohustuste kattekordaja 1, lühiajalistest kohustustest 39 096 tuhat EUR ehk 70% oli grupiettevõtte Carlsberg Breweries AS ees. Laenuleping grupiettevõttega on sõlmitud lühiajalise tähtajaga. Laen tasuti 2022.aastal täies ulatuses.

Õiglaselised väärtused

Ettevõtte finantsvarad ja -kohustused on lühiajalised, seega ei erine juhtkonna hinnangul nende õiglane väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud Saku Õlletehase ASi 2022. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 3 kuni 5 esitatud Saku Õlletehase AS tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate ettevõtte äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 6 kuni 31 esitatud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate ettevõtte varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

31.mai 2023

Rolandas Viršilas
juhatuse esimees

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Saku Õlletehase Aktsiaseltsi aktsionärile

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Saku Õlletehase Aktsiaseltsi (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Ettevõttest ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;

- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Eva Jansen-Diener
Vandeaudiitor, litsents nr 501

Kristel Kesner
Vandeaudiitor, litsents nr 734

31. mai 2023
Tallinn, Eesti

JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISE KOHTA

Saku Õlletehase ASi juhatus teeb ettepaneku Saku Õlletehase ASi puhaskasumi jaotuseks alljärgnevalt:

- suurendada eelmiste perioodide kasumit 2022. aasta kasumi arvelt summas 6 235 tuhat EUR.
- moodustada kohustuslik reservkapital 2022. aasta puhaskasumist summas 328 tuhat EUR.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Õlletootmine	11051	40425544	55.54%	Jah
Siidri ja muu marja- ja puuviljaveini tootmine	11031	12455837	17.11%	Ei
Muude jookide hulgimüük	46342	9567967	13.15%	Ei
Alkoholsete jookide hulgimüük	46341	5594769	7.69%	Ei
Alkoholivaba joogi tootmine; mineraalvee ja muu villitud vee tootmine	11071	2123660	2.92%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6508400
Telefon	+372 6508320
E-posti aadress	Kristi.Viil-Sild@saku.ee
Veebilehe aadress	http://www.saku.ee